

614.7

F99

Grigore Friptuleac
Lucia Alexa
Victor Băbălău

IGIENA MEDIULUI

614.7
F92

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI ȘTIINȚEI AL REPUBLICII MOLDOVA
UNIVERSITATEA DE STAT DE MEDICINA ȘI FARMACIE «N. TESTEMIȚANU»

Grigore Friptuleac
Lucia Alexa
Victor Băbălău

IGIENA MEDIULUI

(LUCRARI PRACTICE)

Sub redacția conferențiarului
dr. Grigore Friptuleac

592967
UNIVERSITATEA DE STAT
DE MEDICINA ȘI FARMACIE
"NICOLAE TESTEMIȚEANU"
BIBLIOTECA

b.v.

CHIȘINAU
«ȘTIINȚA»
1998

CAPITOLUL I

CONȚINUTUL, FORMELE ȘI METODELE DE LUCRU ALE MEDICULUI IGIENIST ÎN DOMENIUL IGIENEI MEDIULUI

În condițiile actuale de dezvoltare a economiei naționale, rolul medicilor igienisti în domeniul igienei mediului sporește fiind determinat de creșterea problemelor de protecție a mediului ambiant. Dezvoltarea largă a gospodăriei comunale, folosirea intensă a substanțelor chimice în industrie, agricultură și în condițiile casnice, folosirea tot mai largă a mijloacelor de transport au mărit volumul de lucru și au ridicat responsabilitatea medicilor igienisti.

În activitatea sa medicul igienist în domeniul igienei mediului se conduce de instrucțiunile aprobate de Ministerul Sănătății din Republica Moldova din 25.01.87 «Perfecționarea modului de organizare a muncii medicilor igienisti în domeniul igienei mediului la Centrele de Igienă și Epidemiologie teritoriale», de Legea Parlamentului Republicii Moldova nr. 1513—XII din 16.06.1993 privind asigurarea sanitaro-epidemiologică a populației; hotărârile Guvernului, ordinele Ministerului Sănătății, standardele de stat, regulamentele igienice, normele și regulile de construcție și alte documente oficiale.

Sarcina principală a medicului igienist în domeniul igienei mediului este efectuarea controlului sanitar de stat asupra executării măsurilor de asanare a mediului ambiant, profilaxia maladiilor condiționate de influența nefavorabilă a zgomotului, vibrației, undelor electromagnetice, asanarea condițiilor sociale și de odihnă ale populației etc.

Serviciul sanitaro-antiepideemic în domeniul igienei mediului are următoarele obligații:

1. Referitor la controlul sanitar preventiv:

- alcătuirea listelor obiectivelor în construcție și reconstrucție;
- controlul sanitar al sectoarelor de teren pentru construcția obiectivelor comunale;
- efectuarea controlului sanitar în vederea respectării normativelor și regulilor la proiectarea obiectivelor comunale, avizarea proiectelor de construcție și reconstrucție;
- expertiza proiectelor de construcție și reconstrucție;
- alcătuirea avizelor de control sanitar, prescripțiilor, proceselor-verbale de încălcări ale regulilor igienice și antiepideemice, hotărârilor privind oprirea construcției sau reconstrucției obiective-

lor, aplicarea în practică în cazurile necesare a proceselor tehnologice noi;

— evidența lucrului de control sanitar preventiv conform formularelor aprobate, alcătuirea, analiza materialelor și darea de seamă;

— sintetizarea și analiza materialelor în domeniul controlului sanitar preventiv, la necesitate informarea beneficiarului, primărilor, Centrului Republican de Igienă și Epidemiologie, Ministerului Sănătății, departamentelor corespunzătoare etc. despre problemele igienice în mersul construcției și reconstrucției;

— pregătirea avizului pentru comisia de recepționare în exploatare a obiectivului construit sau reconstruit și a instalațiilor aferente.

2. La compartimentul controlului sanitar curent:

— alcătuirea listelor de obiective supuse controlului sanitar conform formelor stabilite;

— alcătuirea graficului (planului) de control al obiectivelor de către medici și asistenții medicali, graficului de lucru al laboratoarelor;

— analiza corespunderii construcției și regimului de exploatare a obiectivelor conform normativelor și regulilor igienice și anti-epidemice în vigoare;

— controlul asupra respectării măsurilor de prevenire și lichidare a poluării mediului ambiant, a zgomotului, vibrației, undelor electromagnetice și a altor factori nocivi, care creează condiții nefavorabile pentru activitatea populației;

— aplicarea în controlul sanitar a metodelor instrumentale și de laborator în scopul evaluării igienice a stării obiectivelor și evidențierii influenței lor asupra mediului ambiant și sănătății populației;

— studierea sistematică a stării sănătății populației, a cauzelor morbidității;

— elaborarea planurilor de măsuri de asanare și controlul conform îndeplinirii lor.

3. Lucrul organizatorico-metodic:

— planificarea și analiza lucrului medicilor igienişti, al asistenților și laboranților conform cu sarcinile serviciului sanitar, cu directivele existente;

— înregistrarea și analiza lucrului efectuat în domeniul controlului sanitar preventiv și curent;

— participarea la ședințe, consfătuiri și alte acțiuni organizatorice;

— lucrul de reciclare în domeniul igienei mediului:

a) cu lucrătorii obiectivelor aflate sub control;

b) cu asistenții medicali din C.I.E., felcerii sanitari din sate și orașele;

c) cu inspectorii sanitari obștești;

d) cu șefii punctelor medicale;

- propagarea cunoștințelor igienice în rândul lucrătorilor întreprinderilor gospodăriei comunale;
- aplicarea în viață a principiilor de organizare științifică a muncii, a metodelor și formelor progresiste de lucru;
- participarea la lucrul societății igieniştilor și a medicilor igienişti etc.

Serviciul sanitaro-antiepideinic are următoarele obligații:

- vizitarea obiectivelor aflate sub control în orice moment în decursul a 24 de ore;
- alcătuirea avizelor de control, a prescripțiilor, proceselor-verbale de încălcare a regulilor igienice, hotărârilor de amendare și prezentarea lor organelor procuraturii, prezentarea cerințelor spre lichidarea încălcărilor regulilor igienice în termenul și ordinea stabilite;
- perfecționarea periodică la cursurile de specializare și perfecționare a medicilor;
- controlul lucrului și stării instituțiilor curativo-profilactice de pe sectorul deservit, a altor obiective cu dreptul de a cere respectarea strictă a regulilor și normativelor, directivelor în vigoare;
- atestarea în scopul oferirii categoriei de calificare;
- sistarea exploatării obiectivelor periculoase pentru sănătatea populației;
- înlăturarea temporară din serviciu a persoanelor purtătoare de germeni, care pot servi ca surse de răspândire a maladiilor infecțioase;
- recoltarea probelor pentru analizele de laborator și expertiza igienică.

Fiecare specialist, începând lucrul, trebuie să cunoască sarcinile concrete, care stau în fața lui, să fie bine informat despre volumul lucrului, etapele executării lui, să cunoască în detalii tehnologia lucrului, documentele legislative, normativele etc. E important să posede metodele de înregistrare, analiză, planificare, control al executării, inclusiv periodicitatea lor în timpul anului. Mai jos este prezentată schema-bloc de organizare a lucrului medicului igienist în domeniul igienei mediului din C.I.E. raional.

Eficacitatea lucrului medicului igienist este apreciată după un șir de indici: frecvența avizărilor sanitare ale obiectivelor aflate sub control, numărul amenzilor, numărul analizelor etc., care nu sunt obiective de fiecare dată și nu reflectă obiectiv volumul și calitatea activității specialistului.

În scopul perfecționării sistemului de evaluare a lucrului medicilor, Ministerul Sănătății a elaborat ordinul nr. 565 din 15.07.88 «Cu privire la punerea în vigoare a indicilor temporari (pentru anii 1988—1990) de evaluare a stării ocrotirii sănătății populației, a activității instituțiilor curativo-profilactice, a specialiștilor ce lucrează în ele». Prin acest document la baza evaluării activității instituțiilor curativo-profilactice și a specialiștilor în parte au fost puși indici noi, mult mai obiectivi: morbiditatea populației, mai ales cea de boli contagioase, caracteristica igienică

a calității mediului ambiant (rezultatele investigațiilor de laborator), dinamica modificărilor în starea sanitară a obiectivelor aflate sub control, numărul încălcărilor lichidate în termenele strict determinate etc.

În Centrele de Igienă și Epidemiologie medicul igienist execută evidența tuturor formelor de activitate. În acest scop există următoarea listă a formularelor de evidență în domeniul igienei mediului:

1. Registrul obiectivelor supuse controlului sanitar de stat.
2. Avizul cu privire la repartizarea lotului de pământ pentru construcție.
3. Avizul de expertiză a proiectului.
4. Fișa controlului sanitar preventiv a obiectivului în curs de construcție sau reconstrucție.
5. Fișa obiectivului aflat sub controlul sanitar curent.
6. Protocolul despre încălcarea normativelor și regulilor igienice și antiepidemice.
7. Hotărârea de amendare pentru organele de procuratură.
8. Propunerea despre reținerea amenzii neachitate.
9. Citația pentru a da lămurire despre încălcarea regulilor igienice și antiepidemice.
10. Propunerea despre concedierea din serviciu.
11. Avizul inspecției sanitare.
12. Avizul (pașaportul) sanitar de recepționare în exploatarea a taberelor studențești de construcție, agricultura și detașamentelor de elevi.
13. Registrul de probe de laborator și de eliberare a rezultatelor analizelor.
14. Actul de recoltare a probelor de apă.
15. Registrul pentru evidența rezultatelor de analiză a apei din sursele de suprafață, zonele litorale, a apelor reziduale.
16. Protocolul analizelor apei surselor superficiale, a zonelor litorale și a apelor reziduale.
17. Registrul pentru evidența rezultatelor de analiză a apei potabile în sistemul centralizat (și decentralizat) de alimentare cu apă.
18. Protocolul cercetărilor apei potabile.
19. Registrul rezultatelor de cercetări ale aerului.
20. Protocolul cercetărilor aerului din localități.
21. Protocolul cercetărilor aerului din încăperi.
22. Registrul probelor și rezultatelor de cercetări ale solului.
23. Protocolul cercetărilor probelor de sol.
24. Protocolul măsurărilor zgomotului și vibrației.
25. Protocolul măsurărilor iluminatului.
26. Protocolul măsurărilor factorilor meteorologici.
27. Registrul investigațiilor microbiologice și helmintologice.
28. Registrul de lucru al investigațiilor microbiologice ale aerului.

29. Registrul de lucru al investigațiilor microbiologice a apei conform STAS-ului «Apa potabilă».

30. Registrul de lucru al investigațiilor de laborator.

31. Raportul statistic anual.

Lista documentelor poate fi revăzută ținând cont de posibilitățile și necesitățile locale. În toate C.I.E. este dorită unificarea listei de documente, ceea ce nu numai ușurează, ci și sistematizează lucrul.

Așadar, formele și metodele de lucru ale medicului igienist sunt destul de variate. În practică ele trebuie folosite în complex, în funcție de etapa controlului sanitar.

De menționat că întreg lucrul medicului igienist în domeniul igienei mediului se efectuează după un plan preventiv, care prezintă o parte din planul complex de activitate a C.I.E. Acest plan se întocmește lunar, trimestrial și anual.

În termenele strict stabilite și în conformitate cu o formă anumită, medicul igienist întocmește darea de seamă referitor la îndeplinirea planului de lucru. Darea de seamă stă la baza planificării lucrului medicului și a secției în întregime pentru următoarea perioadă de timp.